

Največji slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily
in the United States
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays.
50,000 Readers

TELEFON: 2876 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: 4687 CORTLANDT.
NO. 95. — ŠTEV. 95. NEW YORK, TUESDAY, APRIL 23, 1918. — TOREK, 23. APRILA, 1918. VOLUME XXVI. — LETNIK XXVI.

Amerikanci v ognju

PERSHING JE SPOROČIL AMERIŠKEMU VOJNEMU TAJNIKU BAKERJU, DA AMERIKANCI ZMAJUJEJO. — URADNIKI ČAKAJO PODROBNOSTI GLEDE POROČILA. — NEMCI SO IZGUBILI V SPOPADU Z AMERIKANCI OD 300 DO 400 MOŽ. — VOJNI TAJNIK BAKER BO PAVEDAL VOJAŠKEMU ODBORU, KAJ JE DOŽIVEL V FRANCIJI.

Washington, D. C., 22. aprila. — Prvo poročilo generala Pershinga o nemškem napadu na ameriške in francoske sile, ki se je izvršil v soboto na sektorju pri Toulu, naznanja, da je padlo več kot 200 Amerikancev. Iz tega je tudi razvidno, da so izgubili Nemci 300 ali 400 mož. Nocoj se je dognalo, da je to poročilo dospelo, toda uradniki vojnega departamenta ga še niso objavili in ga ne komentirajo.

Vojni tajnik Baker čaka podrobnosti glede tega poročila, predno bo nastopil pred vojaškim odborom, kateremu bo povedal svoje doživljanje onstran oceana. Z ameriško armado v Franciji, 22. aprila. — Poveljnik je poslal ameriškemu glavnemu stanu poročilo, v katerem hvali izbornost in moč Amerikancev v boju proti 1.200 Nemcem pri Seicheprey v sektorju severozapadno od Toula.

Poročilo se glasi: — Naše čete je napadla sovražniška premoč, toda bojevale so se do konca.

Podrobnejša poročila pravijo, da so Nemci spuščali na ameriške sklenjene formacije tekoči ogenj. Vsaka nemška stotinja je imela po osem mož, ki so bili opremljeni s posodami in aparati za spuščanje tekečega ognja. Posluževali so se ga v razdalji trideset čevljev.

Vsaka rezervna stotinja je imela po enega strokovnjaka za spuščanje tekečega ognja.

Zadnja poročila pravijo, da je bila glavna nemška napadna sila sestavljena iz moč 259. polka, katere krilo so tvorili sami izbrani vojaki in grenadirji.

Oficijelno se tudi poroča, da je bil ta spopad eden najsilovitejših, kar so se jih dosedaj še udeležili ameriški vojaki.

Ranjeni Amerikanci, ki se sedaj nahajajo v neki bolnišnici, izjavljajo, da so se spoprijeli z Nemci med razvalinami vasi Seicheprey, katero so bili zavzeli po enodnevnem boju.

Med Amerikanci in Nemci se je razvil boj po kletih in sobah hiš, katere je bila razdejala sovražna artilerija. V tem boju so igrali glavno ulogo bajoneti in pištole.

Oni Amerikanci, ki so bili razoroženi, so napadli svoje nemške nasprotnike s pestmi.

Med ranjenimi Nemci, nahajajočimi se v bolnišnicah za našo črto, je tudi Nemeč, ki je usmrtil tri Amerikance ter štiri ranil. Amerikance je prosil za pomoč, čes, da je ranjen. Ko so mu pa šli na pomoč, je razstrelil granato. Da ga niso vsled tega peklenškega čina ostali Amerikanci usmrtili, je pripisovati le človekoljubju ameriških vojakov, katerega se zavedajo še celo v najbolj vroči bitki. — Kljub temu se pa ta nemški vojak v ameriški bolnišnici še sedaj ni iznebil svojega veselja do bojevanja.

Z ameriško armado v Franciji, nadalja. 21. aprila. — (Poročilo Ass. Press.) Nek ameriški vojak, ki je bil v najhujšem boju in kateremu je šrapnel poškodoval hrbet, je rekel: — Povejte jim doma, da smo mi šele začeli. Nekaj krasnega je bilo gledati naval naših ljudi na Hune. Vsi oni, ki smo mislili, da je baseball najznamenitejša ameriška igra, sijo sedaj drugačnega mnenja. Samo ena igra je, ki bo povzročila, da bo ameriška zastava še vedno vihrala, in to je — morjenje Hunov. Jaz sem jih veliko umoril, predno me je zadela nesreča.

Irci in draft

Dublin, Irsko, 22. aprila. — Štejejo kakih 20.000 članov, ter dež odloči trgovinskega kongresa, ki se je vršil tujak v soboto, so razne trgovinske unije zborovale ter v plošnem sprejele odločbo ter odredile, da se člani unij ne bodo jutri podali na delo. To bo nekak protest proti konskripciji, ki bo jasno dokazal, da hočejo ljudje vstajati na svojem stalnem.

Peki in mlekarji so naznanili danes tukajšnjim hišnim posestnikom, da ne bodo jutri raznašali svojega blaga. Nadalje se ne bodo podali na delo; uslužbenec čestne železnice, vozniki, strojevodje, mizarji itd. Organizacije železničarjev, knoči v temi.

RHEIMS V RAZVALINAH

PO ZADNJEM OBSTRELJEVANJU MESTA RHEIMS JE KOMAJ OSTALA V CELEM MESTU ENA HIŠA NEPOŠKODOVANA. — MEČ NA KIPU DEVICE ORLEANSKE JE ZLOMLJEN. — CILJ NEMCEV JE BIL TERORIZIRATI FRANCOZE.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 23, 1918, as required by the Act of October 6, 1917. Pri francoskih armadah v Franciji, 20. aprila. — Veliki požar v mestu Rheims je skoro popolnoma dogorel. Potem ko so vrgli tekono enega tedna 50.000 izstrelkov ter neznanu številu požigalnih in plinskih izstrelkov, so nemški topničarji prenehali tako nenadno in nepojasljivo kot so pričeli in ko sem stopil danes zjutraj v mesto, je čepel nad njim molč smrti. Pisana beseda je prešlaba, da bi se moglo opisati prizor, a ko pišejo može, ki ljubijo lepo in staro, pod svežim, presenetljivim utisom, ali je potem čudno, če jim uide kak neroden stavek? Jaz počnam zelo dobro razvaline Rheimsa iz prvega obstreljevanja, tekono katerega se je razraščalo krasne skulpture na severnem stolpu ter pročelje katedrale pred tremi leti in pol. Bil sem v stani opazovati, kako se je nesreča širila, okrutno korak za korakom, najprvo z normalnim angleškim obnavljanjem, da se prizna nasilno ali neumljivo dejanje. V glavnem se je skušalo najti, čeprav vendar ni obstajala kaka vojaška potreba. Strogo sem izpraševal vsakega, o katerem sem domneval, da je kaj vedel o tej stvari. Kljub temu pa nisem mogel zaslediti niti najmanjše sance opravičila. Preostajala ni vsled tega ničesar drugega, kot zabeležiti si od časa do časa napredovanje zločinov, tako namenoma vpriporjenega kot je bil katerikoli v analah vojne ter tako okrutega in škodljivega kot bi si ga ni mogel izmisliti noben indijski glavar ali kanibal ob Kongu v vsaj svoji peklenški zlobnosti. Če je kljub temu še vedno najti kakega racionalista, ki hoče poznati vzroke te

No, katedrala sv. Ludovika še ne pada. Čudovito je bilo delo teh gotičkih stavbenikov. Omajalo pa se je številne pritlikline in dež, ki pada prosto skozi veliko luknjico v strehi, je povzročil poškode izza mojega zadnjega obiska v Rheimsu. Francoski častniki v tem odseku so zeli dolgo časa na to, kar imenujejo časopisi mučeništvo Rheimsa, s hladnokrvnostjo in eden njih mi je rekel danes, da so se po njegovem mnenju sovražni artileristi skušali ob tej priliki izogniti katedrali sami, dočim so prav posebno merili na bogati mestni del, ki se je raztezal krog katedrale. Pa naj bo to tako ali tako, katedrala je bila zopet zadeta. Dvigujen meč spomenika Device Orleanske pred katedralo je bil odrezan na polovico. Če bi bilo to vse, bi imeli po vojni vsaj en vreden spomin, da ga zapustimo potomstvu.

Reklo se je, da bi stalo najmanj en milijon angleških funtov, če bi se hotelo popraviti najlepšo gotičsko stavbo v Franciji. Upam, da se ne bo ničesar sličnega poskusilo ničesar drugega kot popravo strehe, vrat, oken, pohištva, kajti

(Nadaljevanje na 3. strani.)

ČESKO-JUGOSLOVANSKA EDINOST

AVSTRILJA SE BOJI SLOVANSKEGA EDINSTVA V MONARHIJI. — V AVSTRILJI VLADA VELIKA SENZACIJA, KO SO IZJAVILI JUGOSLOVANI, DA BODO PODPILJCI ČEHE. — ČERNIN BO ŠEL V BERLIN KOT AVSTRILJSKI POSLANIK. — IŠČE SE NASLEDNIK BURIANU.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 23, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 22. aprila. — Današnje oficijelno poročilo iz Francije pravi, da bo grof Černin imenovan za poslanika v Berlinu.

Sklicajoč se na neko brzojavko iz Curiha pravi poročilo, da se more imeti v mislih, da je cesar Karol v svojem zadnjem pismu obvestil Černina, da ne bo dolgo, ko bo prejel neko novo mesto. Sedanji poslanik je princ Hohlenlohe, ki je bil pred kratkim poklican na Dunaj.

— Odgovarjajoč na napad grofa Černina na češki narod, katerega dolži veleizdaje, — nadaljuje poročilo, — je predsednik jugoslovanskega kluba v imenu Jugoslovancev ravnokar obelodanil odprto pismo na Čehe, zagotavljajoč jim, da vežejo oba naroda nerazdružljive vzorci. To pismo je povzročilo po celi monarhiji veliko senzacijo.

Tu navajamo nekaj točk: — V svojem dunajskem govoru si je grof Černin mislil, da bo s tem, da je obdolžil voditelje češkega naroda veleizdaje, zasejal med Čehi seme nesoglasja in da bo dosegel ločitev Čehov od Jugoslovancev.

Minister se je pa zelo motil. Češki narod je vstal kot en mož in je pokazal svojo edinost. Černinov načrt za odnošaje z Jugoslanci se je ravno tako žalostno ponesrečil. Med nami ni niti enega, ki bi hotel tudi v najmanjši meri premeniti srčno tovarištvo, ki nas veže s češkim narodom.

Neko drugo poročilo pravi, da bo baron Burian obdržal urad zunanjega ministra le kratek čas. Tozadevno pol oficijelno poročilo z Dunaja se glasi: — Baron Burian smatra za svojo prvo dolžnost, odstraniti notranje spore in se bo dosledno izognil vsakega važnega diplomatskega podjetja, dokler ga razmere do tega ne prisilijo. Čakal bo toliko časa, da se mu najde naslednik.

Kampanja za njegovega naslednika se more smatrati za odprto. Cesar Karol se je zatekel k finančnemu ministru, ker za sedaj še ni hotel poklicati ne grofa Tisza, niti grofa Andrássyja.

Richthofen ubit

Najboljši nemški avijatik baron pl. Richthofen je bil v boju ubit. Padel je v angleško črto ob Sommi. — Dosegel je 80 zmag v zraku.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 23, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 22. aprila. — Stotnik baron pl. Richthofen, ki je bil večkrat na sommskem bojišču ubit, je bil najboljši avijatik, kar jih je še videl svet. Ž njim sem se često bojeval in imam dovoli povoda trditi, da ni bil samo dober borilec, temveč da je bil tudi najboljši športnik na nemški strani. Njemu se daje priznanje, da ni nikogar usmrtil, kadar ga je napravil neškodljivega.

Iz vojaškega stališča, me veseli da je padel, toda bil je dober športnik. Kadar je spravlil svojega nasprotnika na tla, se je pogosto spustil kraj njega na zemljo, mu je pomagal iz razbitega aeroplana in je gledal, da je bilo zanj vse ugodno preskrbljeno.

Richthofenovo streljanje ni bilo tako dobro, kakor bi kdo pričal. Koval od človeka njegove slave — saj jaz sem se prepričal, da njegovo streljanje ni bilo zelo dobro — toda, kar mu je manjkalo v streljanju, je dosegel v premišljenosti. Njegova razsodnost je bila kaj posebnega.

Richthofen je bil tako velik mož da bo njegova smrt povzročila velikansko premembo v nemškem zračnem bojevanju. Bil je visoko nad drugimi nemškimi letalci, katere je navduševal in jih držal skupaj. Zdal, ko je on šel, se bode morali držati malo bolj nazaj.

Po mojem mnenju, ko je enkrat ubit Richthofen, ni preveč rečeno ako pravim, da je odstranjena največja zapreka zavezniške nadvlade v zraku.

Ottawa, Kanada, 22. aprila. — Kakor pravi neko kablsko poročilo, katero je poslal nocoj Reutersjev poročevalec iz angleškega glavnega stana v Franciji, je danes popoldne bil pogreb barona pl. Richthofena, katerega je sinoči izstrelil nek angleški avijatik.

— Pogreb je nudil zelo ganljiv prizor, pravi poročilo. "Avijatik je bil pokopan na kopopališču ne daleč od kraja, kjer je padel na zemljo. Pogrebu so prisostvovali vsi člani zračne službe."

Z angleško armado v Franciji, 22. aprila. — Slavni nemški avijatik baron Manfred pl. Richthofen je bil sinoči izstreljen in ubit za angleško črto ob somski fronti. Podrobni poročil o avijatikovi smrti ni, toda, kakor je mnenje angleških častnikov, se lahko reče da je poročevalec slišal, da je bila Richthofenova iskrena želja, raje biti ubit v zračnem boju z vrednim nasprotnikom, kot pa biti izstreljen s protizračnim topom.

London, Anglija, 22. aprila. — Uradno poročilo, katero je bilo sinoči v Berlinu izdano o zračnih operacijah, se glasi: — Baron Richthofen je na čelu svojega zvestega nasledovalnega škadrona v soboto dosegel 79. in 80. zmago.

Stotnik pl. Richthofen je obrnil nase pozornost voditelj "letečega cirkusa", to je škadrona pisano poslanih letal, ki leta v boju v krogu, in kadar je bil eden letalec v boju, je drugi letalec prijel nasprotnika od zadej.

Prvi tak cirkus je sestavljal stotnik Boelke, ki je bil eden najboljših nemških letalcev. Boelke je zbral nekaj najbolj izbranih pilotov, med temi Richthofen, poročnik Vossa in Schaeferja, od katerih sta zadnja bila že pred danim časom ubita. Boelke pa je bil ubit 1916 in Richthofen je napredoval do stotnika in je prevzel, kar je ostalo od Boelkejevega škadrona. Dodelil je še nekaj izbranih pilotov in s tem napravil prvi Richthofenov cirkus.

Dobrišen del zgodovine tega cirkusa se najde v Richthofenovi knjigi "Letalec rdeče vojne". V cirkusovih operacijah so se letalci dvignili zelo visoko nad infanterijsko črto in so tam čakali, da se sanjski specialistov, ki so bili do

"Oficijelna poročila

VELIKO NEMŠKIH NAPADOV SE JE IZJAVILO. — ANGLEŽI SO POGNALI NEMCE V BLIŽINI HAMELA V BEG. — OSEMINŠESTDESET JETNIKOVI. — NA ANGLEŠKI FRONTI SE VRŠE POMEMBNI ARTILERIJSKI SPOPADI. — PRI NOYONU JE V SPLOŠNEM MIRNO. — NEMCI POROČAJO O INFANTERIJSKIH SPOPADIH.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 23, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Angleško poročilo: London, 22. aprila. — Nocojšnje poročilo feldmaršala Haiga iz glavnega stana v Franciji se glasi: — Južno od Somme v bližini Hamela in južno od La Basse se je vršilo več sovražnih napadov, katere se nam je pa posrečilo popolnoma odbiti.

Nocoj je bilo sporeno, da se je sovražniku posrečilo severozapadno od Festuberta pod kritjem artilerije zavzeti v ospredju neko pozicijo, ki je tekom vročega boja že večkrat menjala gospodarja.

Manjše operacije smo uspešno izvedli v Robecq sektorju. Našo črto smo pomaknili nekoliko naprej ter vjeli 68 nemških vojakov.

Naša artilerija je obstreljevala skupine sovražne infanterije, ki so operale v tej bližini.

Neko prejšnje angleško poročilo pravi: — V bližini Mesnila, severno od Alberta je sovražnik vpriporil močan lokalni napad na naše pozicije. Napad je spramjalo mogočno obstreljevanje.

Po kratkem boju, tekono katerega se je sovražniku posrečilo zavzeti neko našo pozicijo, je bil napad odbit. Severno in južno od Lensa smo vpriporili na raznih točkah več napadov. Pri tej priliki smo vjeli več nemških vojakov ter zapolnili nekaj strojnih pušk.

Na raznih točkah angleške fronte so se vršili vroči artilerijski boji. Sovražnik je v glavnem obstreljeval naše pozicije ob Somme in Anere, v Lens sektorju blizu Festuberta in gozda pri Nieppe.

Francosko poročilo: Paris, 22. aprila. — Poročilo vojnega urada se glasi: — Danes ni poročati ničesar novega, razen to, da so se vršili artilerijski spopadi pri Montdidieru in Noyonu.

Naši zrakoploveci so 20. in 21. aprila izstrelili štiri nemške zrakoplove in dva balona. Petega je uničil infanterijski ogenj.

Pri spopadih v zraku je padlo šestnajst nemških zrakoplovcov za nemško črto. Vsi so več ali manj poškodovani.

V istem času so naši zrakoploveci vpriporili več napadov. Devetinštirideset tisoč kilogramov bomb je bilo vrženih na železniške postaje, barake in sovražne aerodrome v okolici St. Quentin, Jussy, Chaulnes, Roye, Ham, Ciuseard in Asfeld.

Na postajah v Chaulnes in Asfeld je izbruhnil požar. Vzhodno od Gouiscarda je razneslo neko zalogo municije.

Neko prejšnje poročilo pravi: — Napad, ki so ga vpriporili Nemci sinoči vzhodno od Avre, je bil odbit. Vjeli smo več nemških vojakov.

Tudi nek drugi napad vzhodno od Rheimsa ni bil bolj uspešen.

Na raznih točkah fronte se vrše vroči artilerijski spopadi.

Nemško poročilo: Berlin, 22. aprila. — Oficijelno poročilo iz nemškega glavnega stana naznanja: — Na vseh bojiščih se vrše lokalne infanterijske operacije. Sovražnik je poskušal napredovati preko La Basse prekopa severozapadno od Bethune, pa se je moral pred našim artilerijskim ognjem umakniti.

Severno od Alberta smo vjeli 88 angleških vojakov, vstevši dva častnika, ter zapolnili 22 metaleev min in par strojnih pušk.

Artilerijski boji so vrše samo na nekaterih sektorjih. Na ostali fronti je artilerijsko delovanje omejeno.

Medzavezniški vojni svet.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 23, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 22. aprila. — Današnje poloficijelno poročilo iz Francije naznanja osebe, ki sestavljajo medzavezniški vojni odbor: predsednik general Belin, Francija; general Sackville, West, Anglija; general Dirobilant, Italija in general Bliss, Združene države.

Viljem bo vladar ruskih provincij.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 23, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, Nizozemsko, 22. apr. Burlinski listi poročajo, da so voditelji narodno-liberalne stranke soglasno sklenili poslati cesarju Viljemu brzojavko, s katero priporočajo, da sprejme krome prejšnjih ruskih dežel Estonije in Livonije.

TUESDAY
ONE REAL
WHEATLESS
USE NO BREAD CRACKERS
BUTTER OR MARGARIN FORGET
CONTAINING WHEAT

“GLAS NARODA”

Published Daily, (Printed and published by the) SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY

Zborovanje S. N. Z.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on April 23, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Prejšnji teden se je vršilo v Clevelandu zborovanje Slovenske Narodne Zveze.

Taka zborovanja so važna, pomembna in so jasno znamenje, da naš narod v Ameriki živi, da se giblje ter se zanima za napredek.

Slovenci imajo sedaj dve politični organizaciji: Republikansko Združenje in Slovensko Narodno Zvezo.

Obe organizaciji imata precej pristašev, obe organizaciji zasledujeta v splošnem skoraj isti cilj: kako pomagati narodu v starem kraju, kako si utrditi stališče Slovencev v Ameriki ter posredovati med njimi in odločujočimi krogi, kadar gre za kako veliko in pomembno stvar, ki se tiče našega naroda v stari domovini.

Obe organizaciji zasledujeta isto, korakata pa vsaka svojo pot. Tudi to je morda dobro, kajti čimvečje je tekmovanje, temvečji je uspeh.

Ta uspeh bomo tudi dosegli, če bosta obe organizaciji tekmovali pri delu graditve, ne pa pri delu razdiranja.

Slovence, ki je prišel v Ameriko in ki pozna politične razmere v starem kraju, je prišel semkaj v prvi vrsti v svojo osebo korist.

Hotel si je ustvariti boljše materialno existenco, ki je pač človeškemu življenju prvi pogoj za obstanek.

Ko pa je bival nekaj časa tukaj, je prišel do spoznanja, da ono dobro, o katerem je sanjal, ne obsega le njegove lastne sile, temveč tudi vseh, ki so mu v sorodu po plemenu in jeziku.

Česar ni vedel v starem kraju, je spoznal tukaj, in vsled tega je tudi politično zavestno delo med našimi ljudmi v Ameriki veliko lažje kot pa v starem kraju, — kjer pride v poštev le nasilje in terorizem posameznih političnih strank ter državnih oblasti.

Sedanja svetovna vojna pa je še v veliko večji meri razbistrila duševno obzorje našega človeka ter mu stala pred očmi edini in velik cilj, ki ne obsega edinole slovenskega naroda, temveč ves jugoslovanski svet od Krnskih Alp pa do Soluna.

Čeprav mogoče nehote in v nasprotju s prepričanjem, ki so ga mu skušali vbiti v glavo v starem kraju, je prišel naš človek do končnega spoznanja, da je edinole v združenju jugoslovanskih plemena mogoča rešitev skupnega naroda.

Do tega sklepa je prišel po težkih in bridkih izkušnjah sedanje svetovne vojne, ki je pokazala predvsem, da je v razporu poraz in v slogi zmaga.

Žalibog smo se morali to naučiti od svojih najkrutejših nasprotnikov, to je od Nemcev, kojih organizirana sila se vstavlja še danes celemu svetu.

Naš človek je prišel do spoznanja in s tem je bilo omogočeno delo prosvete in določanja skupnih jugoslovanskih narodnih ciljev.

Kot se pač vedno dogaja v raznolikosti značajev in mnenj ljudi, so se tudi kljub enotnemu cilju osvobojenja našega jugoslovanskega rodu, pojavile stranke, pojavile struje, ki sicer zastopajo različne programe, pa v dejstvu zasledujejo isti cilj.

Če vemo to, smo obenem gotovi, da se skupna akcija ne more izjaloviti in da bodo prinesli sedanji napori zaželjene uspehe.

Ne sme nas motiti, da smo razdeljeni v različne stranke, da je ta struja bolj radikalna kot druga, da zastopa ta stranka diametralno nasprotno stališče.

Združuje nas zavest, da vodijo različna pota k istemu cilju in da bo čas polagoma ublažil sedaj obstoječa nasprotstva, kajti že stari rimski pregovor se glasi: da lahko čeli čas rano in ublaži vsako nasprotje.

Shod Slovenske Narodne Zveze, ki se vršil v Clevelandu pretekli teden, je bil pojav prebujene narodne zavesti in znak, da se je pričela najširša javnost zanimati za zadeve, ki so v tem trenutku življenskega pomena za jugoslovanski narod.

Še enkrat poudarjamo, da je to le eden izmed številnih pojavov, katerih vsak namen pričja, da gibanje ne bo zamrlo, temveč, da bo raslo na moči, da bo njega silo občutili tudi onstran Atlantika, tam, kjer se masa našega naroda tako junaško in vstrajno bori za svoj narodni obstanek in to proti premočnemu in nasilnemu sovražniku.

Raznoličnost teh pojavov nam jamči končno, da seme, zasejano tekom burnih let svetovne vojne, ni padlo na nerodovita tla, temveč, da je vzkalilo ter da bo obrdilo stoteren sad nam in celemu svetu.

Dopisi

Bolivar, Pa.

Namenil sem se napisati par vrstice iz te male naselbine. Lahko se reče, da je res majhna, kajti kakih 14 mesecev sem bil čisto sam med Poljaki in Hrvati, zdaj pa sem dobil enega boardingbosa in šest samecev, da nam je malo bolj kratak čas. Ker se pa bolj po malem dela, že nekateri pogovarjajo med seboj, da bodo šli iz Bolivarja. Ako človek res ne dela vsak dan in ne zasluži po \$5 ali \$6, skoro res ni mogoče izhajati, ker je tako velika draginja.

Pozdravljam slovenske rožice v Brooklynu in svojo sestro M. Š. v Forest City, Pa. Naročnik. (Prihodnje pišite samo na eno stran lista. — Op. uredn.)

Akron, Ohio.

Ker rad prebiram dopise iz vseh krajev, sem se namenil tudi jaz, da nekoliko poročam iz našega kraja, akoravno imam bolj trdo roko.

Akron sam na sebi ni baš prijazen, ker leži na valovitem svetu. Okolica pa je bolj prijazna, ker ima več malih jezer in parkov. Do nekaterih vozi pooblična železnica, do drugih se pa pripelje z avtomobilom.

V mestu in okolici se nahaja več tovarn, ki večinoma izdelujejo gumijev izdelke. Največja je B. F. Goodrich & Co. Pravijo, da je največja na svetu te vrste. V njej izdelujejo vse, kar je iz trdega in mehkega gumijsa, za lekarne in za na cesto. Mnogo se dela tudi za strelne jarkne in ne vem vse, kaj. Kadar obratuje s polno paro, ima zaposlenih do 30 tisoč delavcev in delavk. Je še mnogo drugih tovarn, pa ne vem, koliko delavcev ima katera.

Mesto hitro raste. Leta 1910 je štelo nekaj nad 63 tisoč prebivalcev, sedaj pa pravijo, da jih je nad 150 tisoč. Tu so vse vrste narodnosti. Največ je menda Madžarov, Grkov, Italjanov, Poljakov, Srbov in Malorusov. Najmanj pa je Slovencev. Po mojem mnenju jih je samo 17 družin in nekaj samecev. Nekateri imajo tudi svoje hiše in avtomobile, nekateri pa samo še lote. Slovenskih trgovin in gostiln ni.

Imamo dvoje društev; eno pripada S.N.Z., drugo pa SSPZ. Vsakdo ima tedaj priložnost, da se lahko zavaruje proti nesreči in za slučaj smrti, vendar pa jih še nekaj poznam, ki menijo, da so prezdravili, da bi se zavarovali. O evtkah ne bom pisal, ker smo z njimi bolj slabo obdarovani. Mislim, da imamo dve in kakor se sliši, bodeta še ti dve kmalu odleteli v železni obruč, potem bomo pa skozi prste gledali. Čudno se mi zdi, da se več slovenskih družin tukaj ne naseli. Kak samec že se pride, pa jo zopet kmalu odkuri, ker je težko dobiti hrane in stanovanja.

Delo se lahko dobi in plače so še precej dobre. Vendar pa s tem nikogar sem ne vabim, ker je vsak svoje sreče kovač, kajti nekaterim se posreči dobiti dobro delo, drugi imajo pa zopet smolo.

V mestu se je dogodilo v zadnjem času več zločinov. Od januarja pa do 12. marca so bili ubiti že 4 policisti. To je večinoma delo italjanske roke. Enega teh imajo zdaj porotniki na zatožni klopi. Že ves teden si belijo glavo, kaj bi bilo zanj boljše, vidence ali pa električni stol. Samo to povem, da jaz ne bi bil rad v njegovi koži.

V bližnji naselbini Kennmore se je poročil naš rojak John Obreza z gospico Albino Strle. Želim ji inu obilo sreče.

Koncem svojega dopisa pozdravljam vse Slovence in Slovenke. Louis Urbas.

Kansas City, Kansas.

Hočem napisati par vrstice in s tem izpolniti obljubo, katero sem dal Vašemu potovalnemu zastopniku.

Najprej sporočam veselo novice, da je zmagalo združeno delavstvo po tukajšnjih klavnicah na vsaj črti. Dosegli smo, po čemur smo hraperili leta in leta, namreč osemurno dnevno delo in pripoznanje unije ter povišanje dnevnice plače.

Velika stavka leta 1904 se je končala v prid lastnikov klavnic ter je bila uničena tedanja unija za celih trinaest let in se je šele letnega leta meseca septembra nanovo pričela, ko smo imeli splošno stavko po vseh klavnicah. Lahko je bilo nam stankati, ko so bile mestne oblasti na naši strani, ker naše zahteve so bile pravične. Mestni župan je z nami pred klavnico stal in zahteval, da morajo lastniki pripoznati unijo. In tako so se po tridnevni stavki lastniki klavnice podali in obenem je vsa zadeva prišla v roke vlade Združenih držav in vladni pooblaščenec nam je razsodil sledeče:

1. Po vseh klavnicah se prične osemurno delo s 6. majem; najmanjša plača prostega delavca (labor) 40 centov na uro ali \$3.20 na osem ur in ženske enako plačane z moškimi, če delajo enako delo z moškimi.

2. Na prostorih, kjer se bo delalo čez osem ur, se mora plačati za prvi dve uri eno uro in četrto, to je, če bo delavec delal deset ur, bo imel plačano za deset in pol, a za vsako nadaljnjo uro bo imel plačano uro in pol; ako pa bo delavec delal v nedeljo ali na praznik, dobi dvakratno plačo.

3. Vsa tapovičkana plača velja od 14. januarja in se mora izplačati delavcem do 15. aprila, kar so tudi lastniki klavnice v resnici storili.

Marsikateri Slovence je dobil lepo svoto zaostale plače, posebno tisti, kateri so čez čas delali. Ker je še nekaj Slovencev, kateri nočejo pristopiti k uniji, naj vsaj zdaj spregledajo in pristopijo, ker vse to so dosegli le potom unije.

Krasno in lepo vreme imamo zdaj tukaj. Azurno modro nebo se razpenja skoro vsak dan nad našim mestom. Vse je že ozelenelo in ocvetelo. Lahki vetrčki se veselo poševra z mladimi zelenimi listi. Zdi se mi, kakor da mi nosi pozdrave in glasove iz daljne domovine, toda kakšne? Vesele ali žalostne, razumel jih nisem, pač pa slutil.

Končam svoj dopis. Lep pozdrav na vse Slovence in Slovenke po Združenih državah brez razločka prepričanja.

Peter Majerle Andrianov.

Red Wing, Minn.

Ze dolgo sem se pripravljala, da sporočim, kako nam gre tukaj v državi Minnesoti.

Dela je dosti, draginje pa tudi; pa saj je povsod enako. Dela imam toliko, da mi še ostaja, poseben v tem času; je pač treba, da se vse ob pravem času poseje in sadi.

Pa moram s tem končati in hočem poročati, kaj se je pripetilo rojaku Antonu Rakun. Bil je vodja štrajka, katerega so začeli dne 1. aprila za višje plače. V sredo 3. aprila pa je Rakun poskušal preprečiti, da se nekateri stavkarji ne bi vrnili na delo. Podjetje je pod vladno kontrolo in Rakun je poskušal preprečiti obratovanje. V ponedeljek 1. aprila je pod Rakunovim vodstvom pustilo delo okoli 20 delavcev, ki so zahtevali boljše plače. Nekateri so že v terek zopet pričeli delati, drugi pa so se nameravali v sredo vrniti na delo. Vodja Rakun je te dejanske napade, nakar je bil poklican varnostni organ, kateri je aretiral Rakuna, ki bo zdaj za čas vojne zaprt. (Op. ured.: Pozabili ste pa omeniti, kakšnega štrajka vodja je bil Rakun, kakšne stroke dela.)

Anton Rakun je doma iz Rečice na Spod. Stajerskem in se je vedno imel za Avstrijca ter nikakor ni hotel biti Slovenec, čeravno ni znal drugega jezika kot slovenskega. Naročnica.

Pismo iz ujetništva.

Boscotrecase, Italia, 6. marca 1918.

Predragi Tone!

Najprej Te lepo in srčno pozdravim ter Ti želim dobro zdravje in srečo ter vse, kar si želiš bolj kot sama sebi, ker sama sebi si ne morem nič dobrega, kakor žalost in trpljenje. Tudi za naprej ne kaže v naši soški dolini nič dobrega, ker je čisto vse uničeno. In kako smo poprej z veseljem živeli v tej soški dolini in kako je bila ta soška dolina bogata sadnega drevja, da je malo takih. Kamor smo pogledali, smo videli sadno drevje. Kaj se pa vidi sedaj? Same razvaline in puščava ter grobovi padlih mladeničev in mož. Njih žalujoci bratje in sestre, očete in matere pa se jih spominjajo in na soško dolino. Ob vse smo in zdaj imamo toliko kot berac. Hišo so podrle granate, drugega nam ni ostalo kot to, kar smo imeli na

Če je bilo drugim pomagano, zakaj bi ne bilo tudi vam pomagano?

Izmed velike izbire zahvalnih pisem, katere dobivajo tovarnarji iz čistih, naravnih zdravilnih trav sestavljenih JUVITO TABLET, vsak dan iz vseh krajev Združenih držav, probčamo tukaj dopis našega rojaka TOMAŽA KOTLIJA, 74 BIWABIK AVE., SHARON, PA.:

“Prosim vas pošljite mi za en dolar še eno škatljo JUVITO TABLET, ker se je to zdravilo, kmalo zatem, ko sem ga začel uživati, izvanredno dobro izkazalo. Vsled tega toraj, če trpite vsled živčne, žledčne ali ledične bolezni, obč. slabosti, oslabelosti, glavobola, nespečnosti, slabega teka, ne pokvarite svojega telesa z različnimi nevrednimi potvorbami, ampak uživajte JUVITO TABLETE, katere vam bodo pripomogle k boljšemu uspehu, kot pa katerikoli drugo zdravilo, katerega ste prej uživali.”

Ena škatlja JUVITO TABLET za en dolar, šest škatelj za 5 dolarjev pošlje kamorkoli JUVITO LABORATORY, South Hill Branch 5, PITTSBURGH, PA.

Če želite pošiljatelj zavarovati, pošljite deset centov več.

sebi ter pot, po kateri hodimo. Zemlja je od granata in vojakov razdejana in razkopana; v njej se nahajajo same luknje in jame, granate so vse drevje izruvale in polomile. Ta dolina je tako razdejana, da v njej ne more biti več lepo in veselo življenje.

Ko sem prišla v ujetništvo, smo bivali 3 mesece v neki veliki baraki, kjer je prej stanovalo 500 vojakov. 8 dni pred italjansko ofenzivo so prišli naši orožniki in so nam vzeli vse otroke. Samo Stefanija Kolene jih je skrila in jih ima zdaj pri sebi, nas pa so pustili. Potem je prišla italjanska armada in ker nisimo mogli uteči, so nas vzeli v ujetništvo. Iz naše vasi Avče nas je bilo ujetih 400, tukaj nas pa je le malo skupaj. Iz Avče smo skupaj jaz, Gorkni, Brikčuka, Jevančević, Sulgavi, Cargavi, 2 Buckava in 2 Škarčenkavi ter pozdravljajo Frančiška in Valentinu v Ameriki ter jih prosijo, da se jih naj kaj spominjo. Tvoja sestra Jožefa je tudi tukaj blizu mene in še nekaj drugih. Sestra mi je pripovedovala, kako so se bili v Gorici privadili vojne, da se jim je ravno tako zdelo, kadar je bilo hudo bombardiranje, kakor se je prej vreme pripravljalo k hudemu dežju, ko je gmelno in treskalo. Ko je enkrat šla kupovati živež, je priletela italjanska granata in eksplodirala kake 4 metre prednjo. Njej se ni zgodilo nič hudega. Naglo so pritekli mali dečki pobirati kosčke granate, da so jih prodajali po par vinarjev. Gorški otroci so se temu tako privadili, da so imeli veliko veselje, ako je priletela granata. Sestra je bila 16 mesecev v Gorici pod italjansko vladjo. Tudi mi doma smo se že privadili, ali prestati smo morali mnogo trpljenja in strahu. Bili smo vedno med fronto. Več, da mi je bilo dosti hudo, ko mi je granata na mojih kolenskih ubila 3-letnega sina, meni pa ni storila nič zalega. Nadalje je ubilo v Avčah Brikča, Bremčuko, Matijeta, Nežnega Petra, Skapinovega Petra, Podkrasnika Jožefa, Jarčevega Martinja, Toravga Martina in Kozarjevega. Vsi ti so bili od granat ubiti, ravno tako je padel tudi Tvoj bratranec Valentin in še dosti drugih. Tvoj brat je še vedno pri orožnikih in mi je zdaj pisal, da se nahaja blizu Trsta. Sestri Ana in Frančiška sta še vedno v Trstu; Marija in Antonija sta pa pod nemškimi cesarjem; Katarina je pa z mojnimi otroci na Tolminskem pri Trebnju. V ujetništvu dobimo vsaki 10 dni 15 lir. Draginja je taka, da skoraj ni mogoče živeti. Kilogram sladkorja stane 7 lir, kg kave 9 lir, kg slanine 10 lir, kg koruzne moke 1 liro. Če kdo menja avstrijski denar, dobi za 100 kron 60 lir.

Drugi Ti bom še kaj več pisala. Srečen si Ti in vi vsi, ki ste tam v tej mirni obljubljeni deželi. Kako bi bili mi srečni, ako bi se tam nahajali; blagor vam, da vam ni treba toliko trpeti, kakor nam v tem peklu.

Zdaj Te pa s spoštovanjem pozdravljam in Ti želim vse dobro. Take pozdrave pošiljamo vsi tu kajnji Slovenci vsem Slovincem

Charles M. Schwab LASTNIK VELIKIH LIVARN V SO. BETHLEHEM, PENNA.

in Slovenkam v Ameriki, posebn. našim Avčonom. Spominjajte se nas večkrat. S pozdravom, z Bogom!

Antonia Jakopič, profugo, Via Pallieri Nr. 28, Boscotrecase, Napoli, Italia.

Stavka v Budimpešti.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on April 23, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, Nizozemsko. 21. Kakor pravi neka brzojavka iz Budimpešte, je bila večerj pol ure stavka. Vstavile so se vse tovarne, poulična železnica je prenehala voziti in delavci so sestavili prošnjo in zahtevali, da se sestavi kabinet, ki bo izvedel zahtevano tajno volilno pravico.

DELO! DELO!! DELO!!!

Pri Charcoal Iron Company of America v Newberry, Mich., se potrebuje 200 drvarjev za delati drva. Gozd je lep in še ni bil sekan, vse v ravnini. Dobro, zdravo podnebje, stalno delo poletni in pozimi za več let. Plača od klatre \$2.25. Imamo tudi vrhove za delati, vse ležaje, vse posekano, ni nobene izjeme, trd ali mehak les. Plača se po \$2.00 od klatre. Imeli bomo tudi dovolj dela za beliti. Potrebuje se tudi več delavcev za mesečno plačo za razna dela v gozdu. Za pojasnila se obrnite na našega zastopnika: John Knaus, Murphy Camp, Newberry, Mich.

K SMRTI ROJAKA JOSIPA ŠTEMBERGARJA.

Kakor je e bilo poročano v našem listu, je v Erie, Pa., povozil vlak rojaka Josipa Štembergarja. Spoznali so ga edino-le po pismu, katerega mu je poslala naša trdka 20. marca. Ker se rojaki obrčajo na nas za razna pojasnila, od kod je bil pokojni doma itd., prosimo enajene rojake, da bi nam o tem kaj natančneje poročali. Malo pred svojo smrtjo nam je poslal oglas, v katerem išče svojo ženo in očeta. Stanoval je na 1164 W. 18. St., Erie, Pa.

Iščem svojega prijatelja FRANKA VIDIC. Pred enim letom se je nahajal nekje v Ohio in sedaj ne vem, kam je odpotoval. Doma je iz vasi Brezje, fara Raka na Dolenskem. Ako kdo ve za njega, naj mi blagovoli naznaniti, ali naj se mi sam javi na naslov: Frank Tičar, Box 45, Claridge, Pa. (20-23-4)

VABILO na VELIKO VESELICO, katero priredi S. S. P. ZVEZA ŠTEV. 125 v Greensburg, Pa., v soboto dne 27. aprila 1918 v dvorani gospe Mary Mihene na Haydenville.

Začetek točno ob 6. uri zvečer. Vstopnina za moške \$1.00; dame proste.

Tem potom vlnudno vabim vsa člana S. S. P. Zveze in člana sosednih društev ter vse rojake in rojakinje iz greenburške okolice, da se kar najbolje mogoče v obilnem številu vdeležate naše letne veselice ter nam pripomorejo do sijajnejšega uspeha. Za dober prikrižek in okusno pijačo bo preskrbljeno.

Ker je čisti dobiček namenjen v društveno blagajno, se je pri zadnji seji dne 14. aprila sklenilo, da vsak član naše postaje prispeva \$1.00, četudi se ne vdeležijo veselice, izvzemši bolnikov.

Torej na svidenje 27. aprila! Frank Poljanec, tajnik. (23-24-4)

Rojaki naročajte se na "Glas Naroda" največji slovenski dnevnik v Zdr.

Mali domači zdravnik

po naukih in izkušnjah župnika Kneippa. Prepotrebna knjiga za vsakega kdor si želi ohraniti ali pridobiti zdravje; obsega 64 strani in stane 25 centov. Naroča se pri: Math. Pezdur, P. O. Box 1611, New York, N. Y.

Kupite

zemljišča za kmetijstvo od države Minnesota po \$7.50 akre. Svet je v ravnini, prst je črna — sam goj — kanali in pota že narajeni. Kot naplačilo se premejo Liberty Bondi v polni vrednosti. Čas za nakup je do 15. julija 1918. Za pojasnila pišite na: W. & S. Room 1112 - 112 West Adams St. Chicago, Ill.

Pri spahnenju in zdrobljenju vdrnite takoj z Dr. Richter-jevom

PAIN-EXPELLER

Vrabi se 5c let pri slovenskih družinah in pri- jubljen kot domače sredstvo. Jdino pravi s varstveno znamko sidra. 25c. a 50c. v lekarnah in naravnost od F. A. RICHTER & CO. 74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Železnice kot mera civilizacije

Razvoj ameriških vodnih cest.

Takoj po končani revoluciji so vprizorili na Potomac reki par poskusov, pri katerih je bil George Washington interesiran sam. Skušalo se je postaviti stroj za žaganje desk na nekem plavu ter uporabiti žagalni stroj za premikanje dveh vrst lokomotiv.

Druge poskuse, da se uporabi paro za premikanje, se je vprizorilo na Delaware reki in leta 1807 je Fulton prvič napravil parni čoln za trgovski uspeh na Hudson reki.

To razkritje je dalo velik impetus notranjim državam ter povečalo vrednost ne le kanalov, katere se je zgradilo, temveč tudi ono notranjih vodnih cest. V teku petih ali šestih let potem, ko je prvi parnik uspešno plul po Hudsonu, so pluli veliko večji in lepši parniki po reki Ohio navzdol, iz Pittsburgha, Cincinnatija in Louisville proti New Orleans in po dotokih Mississippija in Missourija.

Če bi Francozi iznašli parni čoln pred letom 1800, bi se najbrž nikdar ne izvršilo nakupa Louisiane in Mississippi bi najbrž ostal meja med obema narodoma. Na istočni strani reke bi se govorilo angleški, na zapadni pa francoski.

Leta 1790 je imela država Virginija tri četrtilijona prebivalcev, Pennsylvania je imela le malo nad štiri sto tisočev in država New York le tristo tisoč. V celem Ohio pa je bilo komaj par stotin ljudi.

Leta 1830 je prebivalstvo Virginije naraslo na 1.200.000 in Ohio je narasel iz ničesar na skoro milijon prebivalcev. Pennsylvania je imela 1.350.000 in država New York 2.000.000.

To novo razmerje je bilo pripisovati skoro popolnoma zanemarjenju kanalov in drugih vodnih poti in tudi grajenju cest od strani Virginije ter drugih južnih držav, dočim so severne države na vse načine pospeševale grajenje teh prometnih sredstev.

Prebivalci gozdov v Tennessee in Kentucky niso imeli skoro nobene trgovine, razen med seboj samimi. Vse trgovske predmete, ki so prišli v te pokrajine, je prevedlo tjakaj na vozovih iz Baltimore in Philadelphije ter po slabih cestah in preko gora.

V sedanjem času je težko razumeti težkoče, s katerimi so se morale boriti te države od dobe njih prve ustanovitve pa do odstopa Louisiane leta 1803.

Vspričo zemlje in podnebja, ki je bilo izvanredno ugodno za produkcijo najbolj važnih poljskih pridelkov, je bilo brezpomembno za tamošnji narod obdelovati zemljo preko tega, kar se je potrebovalo za lastno porabo. — Nikakih trgov ni bilo za preobilni pridelek, — nikake mogoče cene, za katero bi se lahko prodajalo produkte ter plačalo transportne stroške v Baltimore, katero mesto je bilo najbližje iztočno tržišče. Pot je namreč vodila več sto milj preko gora in po cestah, po katerih je bilo včasih komaj voziti s praznimi vozovi.

Mississippi, naravna trgovska žila za celi zapad, je bil zaprt. Obrežje te reke na obeh straneh, v razdalji več stotin milj, vključno pristanišče New Orleans, se je nahajalo v posesti Španske, koje odkrita politika je bila — odrezati zapadni narod od navigacije po tej reki.

Edina dva predmeta, katera se je izdelovalo v onem času v Kentucky in Tennessee in ki sta upravičevala stroške prevoza v iztočne države, sta bila salpeter ali solitar, katerega je bilo najti v velikih množinah v gorskih duplinah ter ginseng, korenina, za katero je vladalo tako povpraševanje na Kitajskem, da se jo je lahko prevajalo preko pokrajine na iztok ter jo odtam eksportiralo na Kitajsko s primernim dobičkom.

Ženji našega ameriškega naroda v zadevi transportacije se je kaj kmalu spoznalo.

Murray, neka angleška avtoriteta, je leta 1829 ugotovil:

— Trgovina je stroka, za katero je kazal ameriški narod prav posebno nadarjenost in s katero se je pečal z izvanredno podjetnostjo in živahnostjo.

— Ameriške ladje, — pravi on, — je videti ob obalah vseh treh kontinentov ter so teknovala z ali pa nadomestile velike evropske sile celo na daljnih tržiščih Kitajske. Amerikanci se nišo obotavljali prevoziti Tiho morje z ladjami, ki so imele le šestdeset ali sedemdeset ton. — Držni duh republikanske vlade sili povsem naravno k trgovski podjetnosti in prisiljeni vsled položaja, da dobe vse razkošnosti življenja in vse finejše izdelke iz dežel preko obširnih oceanov, se jih je lahko zavedlo na poljemornariškega pustolovstva. Prevozna trgovina, ki pripada po naravi bolj napredovanemu stanju narodnega napredka, je prešla v njih roke vsled splošnih vojn v Evropi ter napravila njih zastavo za skoro edino nevtralnno zastavo, katero je bilo videti v evropskih vodah.

Leta 1817 se je vršilo celo trgovino iz New Orleansa v dežele ob severnih rekah s pomočjo nekako dvajset ladij, ki so vsebovale po par sto ton ter napravile vsako leto le po eno potovanje. Ob gorenjem Ohio je bilo 150 ploščnatih čolnov po približno trideset ton, ki so napravili tri obratna potovanja na leto.

Leta 1842 je obrnil kongresnik Giddings pozornost kongresa na dejstvo, — "da je sama država Ohio zgradila v enem letu na Lake Erie in na Ohio reki ladje z večjo skupno tonsko vsebino kot pa vse južne države skupaj, — včevši tudi Missouri in Arkansas.

Južni element v Kongresu pa ni bil le indiferenten proti razvoju transportacije v njega lastnih državah, temveč je bil tudi brezbrizen proti prošnjam severnih držav za zvezno podporo.

FARMERICE NA DELU.

THREE OF THE MAUD MULLER ARMY

Južne države s svojim delom sužnjev, ki je stalo tako malo, niso imele nobenega smisla za to, da bi se olajšalo bremena tega dela. Vsled tega se je zgradilo le malo prekopov in tudi malo cesta.

Pogosto delo na severu, ki je nasprotno skušalo dobiti kar največ iz svojega dela, pa je osredotočilo svoje napore na to, da si olajša bremena transportacije.

Ob izbruhu Državljske vojne je bilo več železnic v eni sami severni državi kot pa jih je bilo v vseh južnih državah skupaj. Severne armade se je lahko prevajalo iz Vicksburga v Washington na lažji način kot pa se je moglo prevesti eno južno brigado iz Birminghama v Chattanooga in zmago severa je bila pripisovati — bolj kot kateri drugi stvari, — boljšim transportacijskim možnostim, katere je imel sever na razpolago in nadalje kontroli železa, s katerim se je gradilo nadaljše železnice, dočim je šla vojna naprej.

Delo sužnjev na jugu ni stalo ničesar in vsled tega tudi prebivalci južnih držav niso čutili potrebe, da bi se jih olajšalo bremena primitivne transportacije kot se je zgodilo to vspricho prostega dela na severu. Postavno oproščanje sužnjev je bilo manjše vrednosti, kajti intelektualno in duševno je mogoče doseči šele potem, ko je postala telesna emancipacija dovršeno dejstvo.

Država Ohio je še nadalje stalno rasla in dasiravno se je iztočna meja te države komaj dotikala zapadne Virginije, je imela država leta 1859 že prebivalstvo dveh milijonov proti 1.400.000 prebivalcem Virginije.

Sijajni izgledi za Filipine

Filipinski otoki stopajo v dobo razvoja in rasti, ki obeta sijajno bodočnost. Tako izjavlja Harold M. Pitt, ki je ravnokar odstopil kot predsednik Manila Merchant's Ass. v svojem končnem poročilu s ta ravnatelj pravi med drugim:

— Filipinski otoki so ravnokar prišli skozi najbolj značilno leto svoje zgodovine, tako z industrijalnega kot trgovskega vidika. Kaže se kot da je čudovit val prosperitete pregazil otoke od enega konca do drugega ter napravil izvanredno dobro celemu poljedelstvu, industrijalnemu in trgovskemu prebivalstvu.

Najbolj zanesljive cenitve, ki so na razpolago, kažejo, da živi sedaj na otoku približno 10.000.000 ljudi. To je zadostna število, da se vspricho primerne izurjenosti in vodstva poveča sedanjo produkcijo na vseh poljih produktivne delavnosti od 500 do 1000 odstotkov.

Noben, ki je študiral zgodovino teh otokov tekom zadnjih dveh desetletij, se ne more izogniti dejstvu, da so se otoki ravnokar šele pričelo razvijati. Ta narastek pa se bo pospešilo ali zavleklo kot bodo pač oni, ki imajo avtoriteto v rokah, previdni ali neprevidni v administraciji zadev pod njih kontrolo.

Brez vsakega dvoma je, da imamo velikansko ozemlje rodovitno zemelje, ki je dosedaj proizvajala le majhen odstotek tega, kar bi mogla. Nad vsaki dvom vzvišeno pa je tudi, da imamo prebivalstvo, katero je lahko izuriti k intenzivnemu obdelovanju, kjer obdelovanje obstaja ter tudi razširiti obdelano ozemlje.

Preostala in velika potreba je kapital, ki pod primernim vodstvom lahko dobavi stroj, s katerim se spravi operacijo naravne sile, ki so se na razpolago. Sedanje politično razmerje, ki obstaja med otoki in Združenimi državami, določa za nas vnaprej, kje moramo skušati, da naložimo kapital in medsebojni interesi nam kažejo metode, katere se lahko uporabijo, da se pritegne kapital.

Nemanjka znamenj, da so stopili otoki v dobo velike prosperitete. Razmere, ustvarjene po vojni so imele veliko praviti s pospešjenjem gibanja, vendar pa se je že iz naravnih bogastev, ki so tukaj na razpolago, že preje izpredvidelo, da mora ta doba prej ali slej priti. Istotako je napredoval narod v socialnem, ekonomskem in vzgojem oziru. Narod pričinja ravno spoznavati svojo moč ter razumevati sile, ki leže pri roki za izvršenje in vse to se pričinja sedaj obračati v koristno stran.

Edino vprašanje, ki ostaja nereseno, je ono glede najboljših metode, katero je treba zasledovati pri zainteresiranju kapitala v tej deželi, od koje bodočnosti je tudi bodočnosti teh otokov v toliki meri odvisna.

— Omejitev ročnih vezenin iz evropskih dežel v Združene države, katero omejitev je pripisovati vojni, je zelo pospešilo tozadevno krajevno obrt. Od pričeta vojne naprej je uvoz vezenin s Filipinov v Združene države stalno rastele ter je dosegel leta 1917 svoto \$2.000.000.

Ta industrija dobavlja precej gotovega denarja med družine srednjih in nižjih slojev ter se je izkazala kot faktor v ekonomskem razvoju mas v sektorjih, kjer se je ta industrija razvila. Nadaljna industrija, ki kaže precejšnjo pridobitev, je izdelovanje vrvi. Krajevne tvornice ne izdelujejo le dosti blaga, da se pokrije z njim potrebo na otokih, temveč se je pričela razvijati tudi živahna eksportna trgovina, ki bo postala kaj kmalu faktor.

Najbolj važni razvoj na polju lokalne produkcije pa je izdelovanje olja iz kokosovega oreha. Dolgo let so bili Kitajci zaposleni s stiskanjem olja iz kobre, vendar pa se je njihov produkt popolnoma porabilo vdeželi, deloma doma, deloma pri izdelovanju mila.

Pred petnajstim leti se je ustanovilo v Manili tvornico za proizvodnjo olja iz kokosovega oreha, vendar pa je ta tvornica pogorela po zelo kratki dobi obstanka, ne da bi se jo zopet zgradilo. Pred šestimi ali sedmimi leti pa se je zgradilo največjo tvornico, ki posluje od onega časa naprej neprestano.

Rheims v razvalinah

(Nadaljevanje s 1. strani.)

tako kot stoji sedaj, preluknjana in omajana, ima obsirna stavba neko čudovito veličastnost in ljubkost, slinčo oni nekaterih po-

NA FARMERICE!

Bodite neodvisni.

Mi imamo najlepše farme v Ohio in Pennsylvania, vse so blizu železnice in farmarskih naselbin in ne kupujete farme kjer morate leta in leta rovti kamne in korenine predno začnete pridelavati, kupite od nas iščišene farme kjer začnete takoj z pridelkom in življenjem. Mi imamo vse obdelane in vsake velikosti prav po ceni farme in vam garantiramo da lahko izberete ravno kar si poželite. Skoraj na vseh farmah so že hiše in druga poslopja. Naša družba je slovenska in pišete tako po cenik in katalog in vam odgovorimo v slovenskem jeziku na vsa vprašanja. Toraj ven iz dima na zdrav zrak.

Pišite takoj ali pa pridite v naš urad da vidite pridelke sami.

R. T. HURDLE LAND COMPANY,
3349 East 53th Street,
Cleveland, Ohio.

POZOR ROJAKI!

Najzgodnejše mazilo za ženske lase, kakor tudi za moške brke in brado. Od tega mazila srastejo v 8tih tednih kraml gosti in dolgi lasje kakor tudi moški kraml brki in brada in ne bodo odpadali in ostveli. Revmatizem, kosti, bol ali trganje v rokah, nogah in v križu, v oseh tneh popolnoma odstranim, rane, opekline, bule, ture, krasne in grinate, potne noge, kurja česa, osebne in par dnevih popolnoma odstranim. Kdor bi svoje zdravlilo bres uspeha rabil mu jamčim za \$5.00. Pišite takoj po cenik, ki ga takoj pošljem nazaj.

Kraml šepni KOLEBAR za leto leto 1918, pošljite 4 cente za poslatno.

JAKOB WAHČIČ,
6722 Beano Ave., Cleveland, Ohio.

REMEMBER THE DAYS

SUNDAY	ONE MEAL WHEATLESS	THURSDAY	ONE MEAL WHEATLESS
MONDAY	ALL MEALS WHEATLESS	FRIDAY	ONE MEAL WHEATLESS
TUESDAY	ONE MEAL WHEATLESS	SATURDAY	ONE MEAL WHEATLESS
WEDNESDAY	ALL MEALS WHEATLESS		

rusnih sijajev, ki so nam ostali iz starega veka.

Naj govori Rheims bodočim generacijam kot so govorile razvaline Akropole in rimskega foruma našim očetom in nam, a mesto samo predstavlja povsem različen in bolj težaven problem. Sedaj ni nikako pretiravanje reči, da je mesto razdejano preko vsakega upanja. Pred štirinajstimi dnevi je bilo mogoče rešiti se velike dele mesta.

Človek mora namreč premisliti, da Rheims ni bilo majhno mesto kot Ypres in Arras, temveč bogato in častljivo mesto, ki je šlo 120.000 prebivalcev. Zaveznilo pa je petino ozemlja mesta Pariza. Sedaj pa ni od enega konca mesta pa do drugega najbrž niti ene hiše, koje zidovi bi ne bili več ali manj porušeni.

Severni in iztočni del mesta sta bila že v razvalinah. Sedaj pa je prislo na vrsto tudi središče mesta.

GUERRILLA VOJEVANJE.

Guerrilla vojevanje more biti uspešno v prostranih ozemljih Mehike proti slabo organiziranim rednim četam. Guerrilla vojna pa ne more biti uspešna na ravninah Rusije in Poljske proti številnim dobro discipliniranim nemškimi četam, ki so v stalni medsebojni zvezi ter vsled tega zavarovane proti prenesitnim napadom.

Vsled tega je tudi načrt Trocki-ja, da se ustavi nemško preplavljanje Rusije z guerrilla vojevanjem naravnost oni idijota. Vzemimo, da bi se Rusi hoteli boriti v majhnih oddelkih, a tak boj bi imel za posledico uničenje takih oddelkov, medtem ko bi se izvajalo krvave represalije proti civilnemu prebivalstvu.

Poljaki Poljske, ki nimajo simpatij do Prusije in ki so bili vajeni guerrilla vojevanja tekom njih številnih ustaj proti ruski vladi, bi bili prvi, ki bi prišli za orožje proti nemškimi zavojevalec ter jih vzemirjali z vsedmi trikii, katere se uporablja v guerrilla vojevanju, — če bi ne obstajala gotovost, da se bo njih ljudi doma po nedolžnem pošiljajo v smrt od strani Prusov.

Časi za guerrilla-vojevanje so minuli. V sedanjih vojni morajo stati velikim armadam nasproti velike armade; topovom morajo stati nasproti topovi in aeroplani drugi aeroplani. Vsaka druga metoda je samomorna in brezuspešna in še hušja kot to, kajti: tem se gotovo povzroča represalije nad glav, nedolžnih.

Edina rešitev Rusije leži v vzdržanju intaktnosti nje armade kot je že veliki knez Nikolaj trdil v vseh nesrečah in porazih. Trocki je armao razpusil ter napravil Rusijo za brezmočno. Ruski narod mora sedaj izpiti kupko gorjupa do konca. Guerrilla vojna mu ne bo prav nič pomagala.

Naši zastopniki,

kateri so pooblaščen pobirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda". Naročnina za "Glas Naroda" je: za celo leto \$3.50, za pol leta \$2.00 in za četrto leto pa \$1.00. Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel in jih rojakom priporočamo.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin, Denver, Colo.: Louis Andošek in Frank Škrabec.
Leadville, Colo.: John Hočevar.
Pueblo, Colo.: Peter Cullig, John Gerp, Frank Janes in A. Kočevar.
Salida, Colo. in okolica: Louis Costello.

Somerset, Colo.: Math. Kernely.
Clinton, Ind.: Lambert Bolskar.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.
Chicago, Ill.: Jos. Bostič, Jos. Blis in Frank Jurjorec.

Joliet, Ill.: Frank Bambich, Frank Laurich in John Zalelet.
La Salle, Ill.: Matija Komp.
Livingston, Ill.: Mih. Citar.
Mascoutah, Ill.: Fr. Augustin.
Nooconia, Ill. in okolica: Math. Galshek.

North Chicago, Ill. in okolica: Anton Kobal in Math. Ogrin.
So, Chicago, Ill.: Frank Černa.
Springfield, Ill.: Matija Barborič.
Waukegan, Ill. in okolica: Math. Ogrin in Frank Petkovšek.

Cherokee, Kans.: Frank Rešnik.
Franklin, Kans. in okolica: Frank Moon Kun, Pa.: Frank Maček in Fr. Podmilšek.

Pittsburgh, Pa. in okolica: U. B. Jakoblich, Z. Jakše, Klarich Mat, I. Magister.

Reading, Pa. in okolica: Fr. Špehar.
South Bethlehem, Penna.: Jernej Koprivšek.

Steelton, Pa.: Anton Hren.
Turtle Creek, Pa. in okolica: Franš Schiffr.

West Newton, Pa.: Vostip Jovan.
Willock, Pa.: J. Peternel.
Murray, Utah in okolica: J. Kastella, Black Diamond, Wash.: G. J. Porenta.

Davis, W. Va. in okolica: John Brosich in John Tavželj.
Thomas, W. Va. in okolica: A. Korenchan.
Laskovic.

Kansas City, Kans.: Geo. Bajuk in Peter Schneller.
Singo, Kans.: Mike Pencill.
Kittimiller, Md. in okolica: Frank Vodopivec.

Baltic, Mich.: M. D. Likovich.
Calumet, Mich. in okolica: M. F. Kobe, Martin Tade in Pavel Shaltn.
Chisholm, Minn.: Frank Govže, Jak. Petrich.

Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouše, Jos. J. Peshel, Anton Poljanec in Louis M. Perušek.

Mevetah, Minn.: Louis Govže in Jurij Kitze.

Gilbert, Minn. in okolica: I. Vesel, Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatič.
St. Louis, Mo.: Miko Grabrian.
Klein, Mont.: Gregor Zobeč.
Great Falls, Mont.: Math. Urh.
Roundup, Mont.: Tomáš Paulin.
Little Falls, N. Y.: Frank Gorkorja.
Barborton, O. in okolica: Math. Gouše, N. Y.: Karl Sterniša.
Kramar.

Bridgeport, O.: Michael Kočevar.
Collinwood, O.: Math. Slapnik.
Cleveland, O.: Frank Sakser, Jakob Debevc, Chas. Karlinger, Frank Meh in Jakob Besnik.

Lorain, O. in okolica: Louis Balant in J. Kumeš.
Niles, O.: Frank Kogovšč.
Youngstown, O.: Anton Kikelj.
Oregon City, Oreg.: M. Justin in J. Misley.

Allegheny, Pa.: M. Klarich.
Ambridge, Pa.: Frank Jakša.
Besemer, Pa.: Louis Hribar.
Broughton, Pa. in okolica: Anton Ipavec.

Burdine, Pa. in okolica: John Demšar.
Canonburg, Pa.: John Kokilch.
Conemaugh, Pa.: Ivan Fajk, Vid Rovansk.

Claridge, Pa.: Anton Jerina in Ant. Kozoglov.
Export, Pa.: Louis Supanšč.
Forest City, Pa. Mat. Kamin in Fr. Leben.

Farell, Pa.: Anton Valentinčič.
Greensburg, Pa. in okolica: Frank Novak.

Hostetter, Pa. in okolica: Frank Jordan.
Imperial, Pa.: Val. Peternel, box 172.
Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.

Luzerne, Pa. in okolica: Anton Osoinik.
Manor, Pa. in okolica: Fr. Demšar, Milvaukec, Wis.: Andrew Fon in Josip Tratinik.

Sheboygan, Wis.: Anton Ilc, John Stampfel in H. Svetlin.
West Allis, Wis.: Anton Demšar in Frank Skok.

Rock Springs, Wyo.: Frank Fortuna, A. Justin in Valentin Marcina.

Zelo koristne stvari, — med njimi boste našli več takih, ki jih nujno potrebujete.

V zalogi imam, poskrbujem ter pošiljam širom Združenih držav zelo koristna naravna sredstva in pripomočke, kakor: sladno ječmenovo kavo, arnika, brinjevo olje, encijan, grško seno, hvošč, lipov cvet, lapuh, tavženože, vinska ruta, ter druge enake stvari ki so obširno opisane v knjigi "Domači zdravnik" in se vporabljajo zelo uspešno po celem svetu.

Potem imam tudi raznovrstne dišave, ki se pripravljajo v knjigah "Dobra kuharica" in "Slovenska kuharica", in se potrebujejo za pripravo okusnih jedil, na primer najarom, šatraj, muškator cvet, paprika (prašek), korbarjeva peresca, zajbelj, šefran l. t. d.

Postreči vam samorem tudi s raznimi semeni, kakor: seme za salato, peteršilj, fišol, peso, korenje, zeleno, l. t. d. Pišite po cenik.

MATH PEZDIR
P. O. Box 1611
New York, N. Y.

PUNČIKA

MESTNA SLIKA.

Poljski spisal: STANIS LAV GRUDZINSKI.

(Nadaljevanje.)

IX.
Edmund je govoril popolnoma prav; njegov prijatelj se je mogel šteti tedaj med najsmrečnejše ljudi. Dveletno bivanje v inozemstvu, povsemno resnim študijem in podprto z doktoratom, je odpiralo odaj pred njim polje do visokih častij v znanstvenem področju. Pozvali so ga v stolico botanike (maslinstva) na neko vseučilišče v Rusiji; obenem mu je imel pridobiti spis, podan znanstveni akademiji v Krakovem, naslov dopisujočega člana tega zavoda. In če bi bil hotel živeti prost brez službe, tu mu je popolnoma zadovoljalo posestvo, podedovano po stricu. Zmožnosti, značaj, veča, znanjost in neodvisno stališče — vse to je odpiralo široko pred njim arno (dejalske) sveta. Mogel je biti zaželjeni in iskani ženin, "lev salonov", zvezda v znanstvenem krogu; sreča se mu je prav nasmihala.

In vendar se ni čutil popolnoma srečnega. Bridka skušnjava v ljubavi, ki ga je bila zadela pri vstopu v življenje — to je razprostrlo neko žalostno senco na vse. Ni se mogel pozabiti Lale, dasi se mu je nasmihala mnogo, morda še lepših Ev. Z železnim (vstrajnim) delom si je utišal srčno bolelost, veleva si je pozabiti ono, ki ga je bila ranila tako neusmiljeno in posrečilo se mu je, da je vsaj po nekoliko slušal ta svoj glas. Ali povrnitev v Varšavo je ponovila zopet vse to, — sestanek z Edmundom mu je vzbujal in snavelela mamila preteklosti, njegovo srce se je upiralo proti razumu in volji.

Edmund Dolinec niti vedel ni,

kak boj je vzbudil v duši prijateljevi, ko ga je nagovarjal, naj bi jih posetil. — Toda Vadvič se je upiral, sklenil je, darsé trdno upre in uteče čim brže iz Varšave.

In bil bi tudi vstrajal, da bi se ne bil sešel z Lalo pri Larsu. Nšel jo je nespremenjeno, samo žalostno, boječo in — dražestno. Kar tako brez pozdrava ni hotel oditi, pa saj bi niti ne bil mogel. Ko so po polurnem razgovoru gospe zopet stopile iz slaščičarne in se je mati izrazila pri slovesu, da ga upa še videti, tedaj je bila Vadvičeva usoda že odločena, — prejšnji čar se je vrnil z vso silo in zmaga ženske "diplomacije" — je bila že gotova na vseh črtah.

Ne bom opisoval vsega Lalinega zmagozastavlja, nočem ponavljati tožnega pripovedovanja naše junakinje, ki je menila, da "je bila tako težko kaznovana za trenutek definske preširnosti". Tudi mi ni treba še omenjati, da so prav zvesto pripovedovale njena mati in sestre, kako se je le iz obupnosti odločila, da vzame Florijana, in kako se je vedno spominjala svoje prejšnje ljubarni, ki se baje ni ohladila pri njej niti za trenutek. Čemu to?

Saj vse to je bilo golo sleparstvo, prazne pripovedke, katerih vrednost bi bil vsakdo ocenil; ali Vadvič je bil pač utonil v lazurskih jasnih očeh in našel je v njih, kar je hotel najti, to je hrepenenje, bridkost in ljubav; in tedaj ni trebalo mnogo truda Lali, sestram in materi. Dovolj je bilo, če bi bile le z ustni gibale, že to bi bil dovoljen dokaz.

Ali je morda hotel slušati ljudi, ali je mogel preroditi krožeče ve-

sti, ko so mu Laline oči več povedale, ne morejo izreči usta? In verjel jim je slepo, kakor veruje Arabec v talisman (čarodejno podobo) ali v usodo.

X.
In Vadvič je ostal v Varšavi, in postal vsakdanji gost Dolinečevih. In prišel je snubit; in sprejemali so ga navdušeno in radostno, tem bolj, ker tako ni bilo nevarnosti za opravo ("balo"). Gospa Dolinečeva je priznala pomizno pred njim, da je njih imetje v slabem stanju in da Lala zdaj nima dote. Vse so bile ginjene, ker je ženin in bodoče se znajo te potrebe še povečati. Izmišlji si kak izgovor, to je moj prijatelj ljski svet.

"Ni mogoče!" je odvrnil Vadvič. "Dal sem že svojo besedo. V ostalem, kor že govoriva odkrito med seboj, priznavam ti, da bi bil rad malo bolj svoboden in neodvisen."

"Ali imaš pa nadejo, da ti dajo pokoj po tem izplačilu? O, da bi se ne varal! Rekel sem že materi, da ti niti ne davole, da bi bil sam z ženo, in dodal sem, ako bi bil jaz na tvojem mestu, da bi vzel Lalo in utekel iz Varšave; — ali moje besede nimajo nikakega vpliva."

"Dragi brate, to se počasi spreminj. Videl hč, da mi Lala sama pripomore k temu."

Edmund je stisnil prijatelju roko in ni več nista govorila o tem.

In Vadvičeva nadeja se je deloma izpolnila. Gospa Dolinečeva se je — prejemi v roke denar — zabavala s svojimi hčerkami s tem, da je pridno pregledovala vse prodajalne lepoticaje, potem pa so prirejale pustne zabave, in

poljube. In kakor bi se bile bale, da Lala sama ne bo mogla osrečiti soproga: odprle so pred njim tak studene sreče, da bi bil lahko popolnoma utonil v njem.

V resnici sicer ni utonil, ali vendar je storil vsled tega te-le korake:

Ker ni smel zdaj niti spominjati več svojega odhoda iz Varšave, se je zahvalil za ponujano mu vseučiliščno stolico in nastopil kot kandidat na prazno mesto učitelja fizike (prirodoslovja) na enem mesinem gimnaziju.

Potem je na prošnjo žene podaril znaten del svoje gotovine gospi Dolinečevi, da bi rešila hišo, ki so ji jo hoteli prodati zaradi dolgov.

Ko je Edmund zvedel o tem svaokovnem odloku, je takoj prišel k njemu.

"Ne delaj tega!" rekel mu je. "Denar zapravijo po neumnem, a dolg le ostane. Jaz nočem imeti na vesti tvoje izdaje in zato sem te opozoril. Potrebe moje rodbine — to je prevotljena vreča, vse tvoje imetje je ne napolni; da, v bodoče se znajo te potrebe še povečati. Izmišlji si kak izgovor, to je moj prijatelj ljski svet."

"Ni mogoče!" je odvrnil Vadvič. "Dal sem že svojo besedo. V ostalem, kor že govoriva odkrito med seboj, priznavam ti, da bi bil rad malo bolj svoboden in neodvisen."

"Ali imaš pa nadejo, da ti dajo pokoj po tem izplačilu? O, da bi se ne varal! Rekel sem že materi, da ti niti ne davole, da bi bil sam z ženo, in dodal sem, ako bi bil jaz na tvojem mestu, da bi vzel Lalo in utekel iz Varšave; — ali moje besede nimajo nikakega vpliva."

"Dragi brate, to se počasi spreminj. Videl hč, da mi Lala sama pripomore k temu."

Edmund je stisnil prijatelju roko in ni več nista govorila o tem.

In Vadvičeva nadeja se je deloma izpolnila. Gospa Dolinečeva se je — prejemi v roke denar — zabavala s svojimi hčerkami s tem, da je pridno pregledovala vse prodajalne lepoticaje, potem pa so prirejale pustne zabave, in

prepustile so mlada zakonska časno samima sebi.

Vadvič se je oddahnil; dasi je bilo preteklo že nekaj mesecev po njiju poroki, počutil je vendar se-le zdaj, da je sam svoj, da ima soprogo in da začenja novo življenje.

Tudi Lalo je zanimal novi položaj, kakor se je zdelo. Išpala se je res še, kakor prej, ali le za soproga; zabavala se je, toda le z njim; mogla je po svoji volji ravnati v hiši, bila je gospa v nji; in to ji je ugajalo spočetka — enako kot ljubezen mba, ki je bil pripraviljen, da izpolni vsak njen mišljaj.

Ali tudi Lala mu ni dala prostega temutka, branila mu je celo misliti o delu. Moral se je celo z njo smejeti, božati jo, hoditi po prodajalnicah, ni smel ni opustiti skoro nobenega igrokaza (drame), moral je biti vedno z njo — in to biti vesei, dotipen, prijenljiv, prečiren — kakor ona.

Večkrat sta delala take neumnosti, kakor dva otroka, ali rajši, kakor zapuščen otro ali kdo drug, ki se mu ne more ustavljati. Zdelo se je, da Lala strastno ljubi svojega moža; tako se je njemu in ljudem stvar videla. In ljudje so zavidali srečnika!

Toda v tej vznešeni ljubezni je jela Vadviču polagoma spadati, iz oči ona čudovita mrena, ki mu je zaslanjala istinitost do tedaj.

Čudil se je najprej, da je Lala tako otročja, navzle temu, da se je dalo po videzu prej vse kaj drugega misliti o njej. Nobena resna misel ni našla pribežališča v tej lepi glavi — niti za trenutek ne, nobeno čustvo je ni moglo močnejše objeti. Čestokrat sta bila v gledališču, ki je močno delovalo na občutnega Vadviča. A Lala? Pri veseligrji se je smejala, toda tako nesmiselno, da je to moža včasih kar osupnilo. A pri igrokazu (drami) je ogledavala zelo pazljivo obleke igralck in dvoransko lepoticaje, pri žaloigrji pa je umela v najobčutnejših trenutkih klanjati se z lože znaneem, ali pa pregledovati prtiličje s svojim kukaleem.

Ce je včasih po povratku iz gle-

dališča začel Vadvič pretresovati vsebino predstave, tu ni slišal od nje drugega, nego to: da je bila zabavna in dolgočasna, drugega nič; njena književna vrednost, pomen njene namere — vse to ni obstajalo zanjo, ali je ni kar nič zanimalo.

Ko se je v razgovoru z njo dotaknil kakšnega važnega vprašanja, ga je poslušala raztreseno, ali pa tako, kakor nekdanj v zavodu razlago starih profesorjev: gledala je namreč pazljivo v govornika, a mislila je vse kaj drugega pri tem.

Vadvič ni mogel razumeti soprogine ravnodušnosti, niti za preti se zaradi nje v tesnem krogu praznih neumnosti. Kajti bil je vajen dušnega življenja in zanimal se je za vse v društvenem življenju svoje domovine. In povračal se je nehoti na one stvari, ki so se vsiljevale njegovi pozornosti, četudi le vsled periodičnih listov, ki jih je naročeval, in onih novostij, ki jih je dobival iz knjižarne. Pa čim bolj pogosto se je to godilo, toliko bolj dolgočasen je postal mož Lali, tem bolj ji je budil mrzke spomine profesorjev v zavodu. Kaj: ali ni to neznošno pedantstvo, da se je zahtevalo od tako lepe glave, da bi jo kaj zanimalo stanje domače književnosti, napredek vede v domaćiji, usoda evropskih držav, pojavi društvenega življenja? Saj to ni niti zabavno, niti zanimivo!

Politika je morda dobra za stare penzioniste, veda pa stvar za učee se in učitelje; ali kdor je končal zavod, že lahko obstane, četudi nič več ne sliši.

"Kurjer" sam je zadovoljeval čez potrebo Lalin duh; da, tudi ta ji je postal dolgočasen, odkar ji je dejal mož, da bi moral biti bolj uredovan. V drugih listih je pregledala samo slike, čitala je povesi ter — zevala.

Se slabše je bilo to, da je vedno bolj pogosto jela zevati tudi v družbi soproga, zaslanjajoča razborito usta s pihljajo ali z nežno rožno ročico. A če je to kdaj zapazil in se onevoljil, tedaj je švilgal izza pihljače tak pogled safirovih oči nanj, da ni bilo mogoče

upreti se temu čaru.

Tako jima je minulo v zakonu prvo leto. Vadvič se je čutil srečnega; ali to je bila ona nemirna, dražljiva sreča, ki človeku ne izpolnjuje vsega, kar si je želel, nego vedno vnema in draži vse njegovo živčno ustrojstvo. In se to: včasih so se polastovale zle slutnje, da se to, kar je, ni gotovo, ali bo trajalo tako; da se more tudi ta "sreča" spremeniti, a kaka bo sprememba, je bilo težko slutiti. No, bodisi karkoli, zdelo se mu je nedvomno, da ne najde v Lali nikdar take družice, ki bi mogla vsaj po nekoliko deliti z njim duševno življenje, ki bi mogla imeti delež četudi le posredni, v njegovi delavnosti, trudih in težnjah.

Na tak način je že otemnel nekoliko oni sanjarski svet, s katerim je oboževal Vadvič podobo svojega idejala. V svojem duhovnem življenju je imel biti se nadalje osamljen.

(Pride šc.)

Dr. Koler
SLOVENSKI ZDRAVNIK
638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializet v Pittsburghu, ki ima 25-letno prakso v zdravstvu vsakih vrst možkih bolezni.

Nastropnjaše krvi zdravje s glavnim delom, ki ga je izumel dr. prof. Ulrich. Če imate mogoče ali maharke po telesu, v grlu, ispadanje las, bolečina v kosteh, pridite in izkušite vam bom kri. Ne čakajte, ker ta bolezen se salene.

Vse možke bolezni zdravim po odkriti metodi. Kakor hitro opazite, da vam grehkuje zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam ga bom popoln povrnil.

Kyroscole ali vodne kile zdravim v 15 urah in sicer brez operacije.

Bolezni maharje, ki povročijo bolečino v križu in hrbtu in včasih tudi pri pulkaciji vode, zdravim s posebnimi.

Novotizem, branje, bolečina, s- tokline, urbedice, škrofole in druge težne bolezni, ki nastanejo vsled ne- stične krvi zdravim v kratkem času in ni potrebno ležati.

Uradne ure: vsakdan od 9. ure jutraj do 5. popoldne; v petkih od 9. jutraj do 5. popoldne; ob nedeljah od 9. jutraj do 5. popoldne.

— Ne pozabite imeti v hišah! Zdravim samo možke osebe.

KUPUJTE! **KUPUJTE!**

Bonde vlade Zdr. držav za

TRETJE POSOJILO SVOBODE

4 1/4 obresti 4 1/4

teči začno 9. maja 1918 in se izplačajo 15. septembra in 15. marca vsako leto.

Bondi se izdajajo za svote \$50.00, \$100.00, \$500.00, \$1000.00 in za več ter so zreli dne 15. septembra leta 1928.

Za vse podrobnosti vprašajte svojega bankirja, gospodarja, pastorja, duhovnika, predsednika vašega kluba, ali organizacije ali lokalni

ODBOR ZA POSOJILO SVOBODE.

VAŠA DOLŽNOST JE, DA KUPITE!

Držati svoj denar v varnostnih depozitnih škatljah ni patriotično in ni dobičkanosno.

Skrivati svoj denar je nevarno, nepatriotično in ni dobičkanosno.

Investirati svoj denar v TRETJE POSOJILO SVOBODE je

DOBIČKANOSNO, VARNO IN PATRIOTIČNO!

To bo pripomoglo k zmagi! To bo dovedlo MIR!

SLOV. DELAVSKA

PODPORNA ZVEZA

Ustanovljena dne 16. avgusta 1908.

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penn.

Sedež: Johnstown, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: IVAN PROSTOR, 1098 Norwood R'd., Cleveland, Ohio. Podpredsednik: JOSIP ZORKO, R. F. D. 2, Box 113, West Newton, Pa. Glavni tajnik: BLAŽ NOVAK, 634 Main St., Johnstown, Pa.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadzor. odbora: JOSIP PETERNEL, Box 95, Willock, Pa. 1. nadzornik: NIKOLAJ POVŠE, 1 Grab St., Numrey Hill, N. S. Pittsburgh, Pa.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBERZAN, Box 72, East Mineral, Kana. 1. porotnik: FRANCO TEROPČIČ, R. F. D. 3, Box 146, Fort Smith, Ark. 2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Glavni urad: 634 Main St., Johnstown, Pa.

URADNO GLASILO:

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York City.

Členjena društva, odzema njih uradniki, so ul. dno prošen, pošiljati vse dopise naravnost na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se pošlje edino potom Potstnih, Expressih, ali Bančnih denarnih nakaznic, nikakor pa ne potom privatnih čekov. Nakaznice naj se naslovljajo: Blaž Novak, Conemaugh Deposit Bank, Conemaugh, Pa. in tako naslovljene pošiljajo s mesečnim poročilom na naslov gl. tajnika.

Plesalka iz Semahe

FRANCOSKI SPISAL G. GOBINEAU.

Za "Glas Naroda" J. T.

Don Juan Moreno Rody je bil poročnik pri segoviskih loveih, ko se je bil njegov polk zapletel v neko vojaško zaroto, ki se je pa izjalovila.

Prijeli so bili tri majorje, tri stotnike ter nekaj nižjih častnikov ter jih ustrelili.

Naš junak je pa vsceno vrel, zatem ko se je klatil več mesecev po Franciji, živel v slabih razmerah ter neprestano trepetal, kdaj mu bodo prišli na sled.

Ko se je pa stvar enkrat nekoliko polegla, se mu je posrečilo dobiti oficirski patent za rusko vojaško službo.

Kmalo zatem je dobil povelje, naj se poda k svoji četi v Kavkaz, kjer je bila v onih dneh vojna nekaj čisto vsakdanjega.

Poročnik Moreno se je torej vkrcal v Marseju. Ker je bil že po naravi zamišljen in ker je moral pustiti v Franciji žensko, katero je strahotno ljubil, je umevno, da mu ni bilo posebno lahko pri srcu.

Vožnja je bila dolga, potovanje naporno. Sledujoče so se izkrcali v mestu Poti ob Črnem morju, ki je bilo v onem času eno najvažnejših pristanišč na evropski strani Kavkaza.

Povsod paokoli veliki gozdovi, nenavadna drevesa in cvetje, ki ga ni videl še nikdar v svojem življenju.

Moreno je bil v veliki zadregi. Na ladji so ga vsi smatrali za ruskega častnika, kot tak se je tudi izkrcal in odšel v mesto.

Ko je tako hodil po ulici, mu je prišel nasproti mlad človek v častniški obleki, precej velik in močan, nelepe, toda prijazne zunanosti.

Mladenec je stopil k njemu ter ga nagovoril v francoskem jeziku:

— Gospod, ravnokar sem izvedel, da je dospel nek dragonski častnik v Poti ter da ho odpotoval k svoji četi v Baku. — Ta častnik ste vi. — Kot tovariš sem vam na razpolago in imam z vami isto pot. Če ste zadovoljni, lahko skupaj potujeva. — Predno pa kaj na dalje razpravljava, vas povabim v hotel Colehide na steklenico šampanjca. Ne bojte se, ne bova sama. — Povabil sem tudi par svojih prijateljev in v čast mi bo, če vas bom mogel predstaviti.

Vse to je rekel tako resno, pa vendar tako prijazno kot je že pač ruska navada.

Španski izgnancec, ki je imel francoske navade, se mu je priklonil rekoč:

— Veseli me, moje ime je Don Juan.

Zatem se je tudi mladenec priklonil ter odvrnil:

— Moje ime je Azanov. — Ta je torej moje ime, pravzaprav se pa imenujem Mărăd in sem sin Hasan beja. — Jaz sem Rus, to se pravi Tartar iz provincie ševanske in poleg tega tudi mohamedanec.

Zatem ga je prijel Azanov pod pazduho ter ga odvedel v neko stransko ulico, kjer je stala dolga, nizka baraka, na kateri je bilo zapisano z velikimi belimi črkami: "Grand Hotel de Colehide. — Vse Francosko".

Ko sta stopila v sobo, sta opazila par častnikov, sedečih pri pogrnjeni mizi, kateri so pili žganje ter jedli kaviar in si s tem vzbujaali tek.

Potreba je, da jih že vsaj nekaj omenimo.

Bila sta dva francoska častnika, ki sta prišla v Rusijo nakupovat za armado, nadalje nek mladec, ki je skraj neprestano molčal in nek Sas, ki je hotel v Ferziji poskušati svojo srečo.

Vsi ti so pa samo statisti, ki nimajo znaše povestjo nobrega opravka. Veliko bolj se bomo pečali z nadaljnjimi, posebno z madamo Marron (Aine), ki je bila določena, da predseduje tej slavnosti.

Stara je bila že več kot štirideset let, toda to je ni čisto nič oviralo, da bi ne prenehala biti zapeljiva. Že vsaj po njenem obnašanju in njenih vročih pogledih se je dalo to sklepati.

Bila je precej debelega in raznobarvnega obraza, katerega so obkrožali črni lasje, ki so ji padali v velikih kodrih skoraj do pasu. Bila je zabavna ženska in je govorila izborno francosčino. — Lastnik hotela je bil pravzaprav gospod Marron (Aine) toda vsem se je čudno zdelo, ker tega moža ni še nihče nikoli videl in nikdar poznal.

Znano je bilo pa vsem, da je lastnica tega hotela živila precej časa v Tiflisu, kjer so jo vsi poznali pod imenom Leokadija. Tam je bila modistka in vsa kavkaška armada, infanterija, kavlerija in artilerija, je bila zaljubljena vanjo.

— Jaz prav dobro vem, — je rekel Azanov Moreno — da ni Leokadija nič posebno mlada ni nič posebno lepa. Toda kaj se hoče v Poti? — Je že tako. — Tukaj je hudič veliko bolj predzren kot kje drugod, in poleg tega je tudi treba pomisliti, da je to Francozinja! Pomislite v Poti pa Francozinja! — Kako bi se ji mogel kdo protiviti?

Zatem je predstavil svojega tovariša nekemu visokemu človeku, ki je imel izvanredno svetle lase, sive oči in debele ustnice. — Bil je Rus in se je nepristana smehljaj. — Oblečen je bil v popotno obleko, ves zaprašen in neobrit. — Bil je to Gregor Ivanič Vialg, trden posestnik in v splošnem še precej ugleden človek.

— Vi si ne morete misliti bolj ljubeznivega človeka — je rekel Azanov. — Meni se sploh zdi, da ni boljšega človeka na celim svetu. — Jaz sem bil dolgo časa s svojimi vojaki v njegovi bližini. — To je daleč v gorovju. — Toda kljub temu sem se v onem pustem kraju imenito zabaval. — Onih časov ne bom nikoli pozabil. — Hej, Gregor Ivanič, stari norec, objemi vendar gospoda!

— Da, gospod poročnik, upam, da bova prijatelja. — Toda meni nikakor ne gre v glavo, zakaj bi jutri z vami odpotoval. — Zakaj bi se peljal v Bagu? — Ne, to ni mogoče. — Jaz bom ostal v Semahe.

— To je pusto gnezd — je odvrnil Azanov ter sedel k mizi in si začel privežavati prste.

— Vi pa res ne veste, kaj govorite — je odvrnil Gregor Ivanič.

Leokadija, ki je poznala ves Kavkaz kot svojo dlan, je mislila, da je mora tudi ona vmešati v pogovor.

— Molčite — je rekla — jaz nikakor ne dopustim, da bi prišlo v mojem občespositovanem hotelu do kakage prepira. — Jaz sem boljše informirana in vem, da Semahe ni nikakor gnezd, pač pa inenitno mesto, kjer je bivše čase bival nek neodvisni tartarski knez. — Tam je bila tudi slavna šola za plesalke, katero so povsod obdovovali ter so bile znane celo v najbolj oddaljenih krajih Perzije, — Umevno je, da so ljudje kar vrel v Semahe ter se naslajali ob pogledu na krasne deklice. — Toda usoda ni hotela, da bi imeli moha medelci sami zase tak zaklad. Cesarске čete so napadle tudi Semahe kot marsikatero drugo prestolico. Nevrniki so se dolgo časa vstavljali, pa jim vse skupaj ni nič pomagalo. — Ko so enkrat izprevideli, da je njihovo mesto izgubljeno, so sklenili pomoriti vse plesalke samo da bi ne padle Rusom v roke. Toda tega načrta niso mogli popolnoma izvršiti.

— Toliko boljše — se je oglašil nekdo.

— V onem trenutku, ko se je začelo klanje, so zavzeli polki mesto znaskokom. Tedaj se je začelo grozno klanje. — Rusi so prebili zakope ter planili nad Turke in kladi drugega za drugim. — Naši ljudje so se zelo čudili, ker so videli med trupli turških vojakov sempatin kako mlado deklico s prezezanim vratom. — Vsa ta dekleta so bila oblečena v kratka čipkasta krila, okrašena z zlatom in dragimi kamenji.

Čimbolj so prodirali v mesto, tem pogosteje so videvali trupla teh deklet. Vse niso bile mrtve, pač je pa bilo med njimi nekaj manj in nekaj več ranjenih. — Vedoč, da se je izvršil v mestu nek strašen zločin, so prodirali še z večjo vneto in kmalo premagali mohamedance.

— Oprostite madama — je rekel Azanov, — ne pripovedujte nam dalje te krvave zgodbe, ampak rajše nam natočite šampanjca. Gospodinja ga je ošinila z jeznim pogledom ter nadaljevala:

— Pred par tedni sem bila v Semahe. — Povedali so mi, da je tam še veliko plesalk, toda med njimi je najkrasnejša neka Umma Djehan, ki zmeša vsakemu možkemu glavo.

— Umma Djehan — jo je prekinil Gregor Ivanič — ni nič posebnega. — Neumna je in neprijateljica. — Pa tudi pleše slabo. — Lepote se ji ne sme pripisovati.

(Dalje prihodnjič.)

NARODNA.

Zložil Ksaver Meško.

Sem fantič z zelenega Štajerja, sem vedno korajžen, vesel; kdor se pa jazno in kismo drži, on štajerski fantič pač ni.

Na Štajerskem hrib vsak lepo zeleni in vinska trta roda, in vsi ga tam dobre volje pijo in pesmi si zraven pojo.

Kako bi se torej naj kislo držal, kako bi veselo ne pel? Saj fantič sem z lepega Štajerja in duša je radostna vsa!

Se ko bom umiral, si bodem zapel in s petjem vzem s sveta slovo in upam, da Bog me v nebo bo sprejel.

pri Njemu tam si v veke bom pel... (23-25-4)

POTREBUJEM

štiri kotlarje, ki so vajeni dela pri težkem bakru. Plača 55 do 60€ na uro. Vprašajte pri: Summers & Sons Co., 3038 Galena St., Milwaukee, Wis. (23-25-4)

Iščem svojega brata FRANCETA TRŠAN, podomače Markovčev iz Valburge pri Smedniku na Gorenskem, ter svoja dva bratrance JANEZA in FRANCETA TRŠAN, podomače Mihovčeva iz Hrašč pri Smedniku. Pred letom so se nahajali na italjanski fronti. Če je kdo v kakem ujetništvu, naj se mi oglaš, posebno pa ti, dragi moj brat, ekr vam lahko kaj pomagam. Moj naslov je: Mrs. Mary Collins, 625 Wheeler St., Sagi naw, Mich., U. S. America. (23-25-4)

NAZMANILO.

Naznanjam vsem znancem in prijateljem, da se je

JOHN HRABER

dne 13. aprila smrtno ponesrečil. Ob 3. uri popoldne je šel v mesto, da si nekaj kupi ter nazaj se je peljal z avtomobilom. Ko ni voznik ustavil avtomobila na pravem mestu, je on skočil ven in padel tako nesrečno, da je dobil tak udarec, radi katerega je v šestih dneh v bolnišnici umrl.

Doma je bil iz Velikega Brda, občina Jelšane, Primorsko, kjer zapuška ženo in štiri otroke ter eno sestro, tukaj v Ameriki pa enega brata in nekaj sorodnikov. Umrl je dne 19. aprila ob 2. uri zjutraj. Pogreb se je vršil dne 20. aprila ob 9.30 na takajšnjem katoliškem pokopališču, katerega smo se vsi vedeležili.

Joe Hraber, njegov brat, če bo čital to žalostno vest, naj se zglaš, ker je ranjki zapustil precej denarja in ga nobeden drug ne more dvigniti kakor on sam. Javiči ali zglasiti se je treba pri: John Gula, Box 422, Salamanea, N. Y.

Njegovim sorodnikom izrekamo sozolja, ti prijatelj John, pa v miru počivaj!

Rada bi izvedela za naslov svoje sestre rojene IVANE JANEŽIČ v vasi Kamni Vrh, Sveti Križ pri Lütji na Dolenjskem. V Ameriki se nahaja okoli 11 let. Zdej je omožena v mestu Kenosha, Wis. Ker mi ni znan nje naslov, prosim cenjene rojake, ako kdo ve, da mi blagovolji naznaniti, za kar mu bom zelo hvaležna. Ako pa sama zataš ta oglaš, prosim, da se mi javiš, ker želim k tebi ne obisk. — Mrs. Aloisia Ceglar, Box 281, Mosontown, Fayette Co., Pa. (20-24-4)

IŠČE SE

Slovenec ali Hrvat, izučen v operiranju Gordon in Cylinder Press. Dobi takoj stalno in dobro delo. Oglaš naj se nemudoma pri: Clevelandska Amerika, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, O. (20-23-4)

DOGARJE SE POTREBUJE.

Dovolj dobrega lesa. Trajno delo, plača zelo dobra. Max Fleischer, 258 Lewis St., Memphis, Tenn. (8-4-7-5)

ZA \$900.00

se kupi 50 akrov farma, hišo, skedenj, les, pridelke, orodje in nekaj oprav. Pišite po cenik. Wm. A. Wilcox, Waterly, R. I.

Rad bi izvedel za naslov svojega brata ANTONA MOHOVIČ. Nahaja se nekje v Pueblo, Colo. Če kdo ve, naj mi naznani, ali naj se pa sam oglaš. — John Mohovich, Box 15, Trommald, Minn. (20-26-4)

Rad bi izvedel za svoja dva svaka JURETA in MARKA JURIC, doma iz Doljane, občina Sošice, kotar Jaska na Hrvatskem. S prvim, ki ga po Minnesoti nazivajo Filipince, smo bili pred 18. leti skupaj v Evelethu, Minn., z drugim pa pred 9. leti v New Alexandria, Pa., odkoder pa se je preselil nekam v Colorado. Ako kdo izmed rojakov pozna katerega izmed obeh, ga prosim, da mi naznani nju naslov, ali pa naj ju opozori, da mi bodeta kaj odpisala na naslov: John Ueman, Box 19, Penn Station, Pa. (22-24-4)

Dr. LORENZ.

Jaz sem edini slovenski goro-reči specializirani možiki boleznin v Pittsburghu, Pa.

Uradne ure: dnevno od 9. do popoldne do 8. ure sveder. V petek od 9. do popoldne do 2. popold. V nedeljo od 10. do 2. popold. DR. LORENZ, Specializirani možiki boleznin, 644 Penn Ave. II. nadst. na ulici, Pittsburgh, Pa.

LISTNICA UREDNIŠTVA

J. M., Cleveland, Ohio. — Naslov je: K. K. Willard, Wis.

Rad bi izvedel za naslov JOSIPINE in MARIE TERŠINAR. Doma sta iz vasi Zaboršt, fara Nova Bučka v krškem okraju na Dolenjskem. V Ameriki sta že kakih sedem let; ena od teh je že omožena, kateri priimek mi je sedaj neznan, za drugo pa ne vem. Če kateri rojakove za ene ali druge naslov, naj mi ga pošlje, za kar mu bom hvaležen, ako pa čitata same ta oglaš, naj mi takoj sporočita, kje živita, ker poročati jima imam nekaj važnega. — Alois Metelko, 1014 South Water St., Sheboygan, Wis. (20-23-4)

Kje se nahaja MAT. SELAM? Pred tremi meseci je delal nekje v Pennsylvaniji. Ako sam čita te vrstice, naj se oglaš, ker jaz se mislim sediti, zato želim, da vzame svoje stvari, ki jih je pustil, ko je bil z Marinčičem pri meni na boardu. Pokojnega sem jaz spravil. — Joseph Simić, Box 132, Middleton, W. Va. (23-25-4)

Previdne gospodinje imajo doma valno eno stekleno Dr. Richterjevega PAIN-EXPELLER. Zanesljivo sredstvo za vstrujsje pri revmatičnih boleznih, prehladu, zevanju, sjaju itd. Jedino pravi s varstveno znamko sidra. 25c. a. št. v lekarnah in naravnost od P. AD. RICHTER & CO. 74-86 Washington Street. New York, N. Y.

SPODAJ OMENJENI ROJAKI IN ROJAKINJE.

Kateri imajo v rokah naša potrdila za denarne pošiljstva, s številkami, kakor so označene pod imenom, naj blagovolijo naznaniti prejkomogoče svoj natančen naslov radi važne zadeve. Pisna katera smo jim poslali, so se nam povrnila.

Tvrška Frank Sakser.

- Besnik Frank No. 329639, Bartol J. No. 330733, Bear Dan. No. 260638, Besens Mary Mia No. 330063, Bobič Vajo No. 260588, Bočkovič Djuro No. 260581, Braun Mary No. 260643, Dolar Valentin No. 330096, Elender Vincens No. 206241, Grgurič Blaž No. 260573, Gubert Giuseppe No. 329095, Kastelic John No. 44708, Kovač Frank No. 260641, Krušič Matija No. 45015, Merkun Anton No. 331355, Mikolič John No. 323258, Modie Ivan No. 329720, Novak Rozi No. 45313, Oswald Joe No. 260631, Pintar No. 330648, Samide Frank No. 330721, Sinčič John No. 330763, Spanček Bomi No. 328894, Starčević Johana No. 331076, Tehler Anna No. 328896, Turk Charles No. 330851, Turk Ivan No. 260647, Turk Jernej No. 329741, Žagar Frank No. 44272

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in po kolonijjskih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

CENA SAMO 25 CENTOV.

STENSKO MAPO CELE EVROPE \$3.00.

VELIKO STENSKO MAPO, NA ENI STRANI Z DINJENE DRŽAVE IN NA DRUGI PA CELI SVET, CENA \$3.00.

ZEMLJEVID PRIMORSKE, KRANJSKE IN DALMACIJE Z MEJO AVSTRO-OGREŠKE Z ITALIJO. — CENA JE 25 CENTOV.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

POUČNE KNJIGE:

- Ahnov nemško-angl. tolmač vnan 50, Hitri računar (nemško-angl.) vnan 50, Poljedelstvo 50, Sadjarstva v pogovoru 25, Schimpfrov nemško-slov. slovar 1.25

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

- Hipnotizam 50, Doli s orožjem 50, Dve šaligr: "Čaršterja ženitev" 25, "Trije šenini" 25, Meslja 2 svezka 50, Pod Robom Sl. Večernice 50, Postrelba bolnikov 50, Socijalna demokracija 10, Trina ul in trtoraja 50, Umma Hvinoreja 50, Veliki slovensko-angl. tolmač 2.00, Trojka 50, Vojna na Balkanu 18 svez. 1.50, Zgodovina a. kr. polpoka 2. IV s slikami 50

Zivljenje na avstrijskem dvoru all smrt cesarjevidca Rudolfa 1.75

RAZGLADNICI: Newyorške, bočilne, valikončne In noveletne komad po ducat 50-55, Album mesta New York s krasnimi slikami 50-55

ZEMLJEVIDI: Avstro-Italjanska vojna mapa 50, Avstro-ogrski, veliki vnan 50, Cell svet mali 10, Cell svet veliki 25, Evrope vnan 50, Vojna stenska mapa 50,00, Vojni atlas 25, Zemljevidi: Ala., Ariz., Cole. 50, Cal. itd. po 50, Združenih držav mali 10, Združenih držav veliki 50, Združenih držav stenska mapa, na drugi strani pa cell svet 50,00

Poleg tu navedenih knjig imamo pa še nekaj raznovrstnih listov po en ali štiri svezka. Številni naročila je pričelati denarne vrednosti, bodisi v gotovini, bodisi s nakaznic ali pošiljati denar. Poštneje so pri vsaki knjigi in vred.